

ул. "Цар Калоян" 1А, 1000 София
тел. 02 987 55 13, 02 987 58 59
факс 02 987 65 14
VASprotocol@bitex.com

ВИСШ
АДВОКАТСКИ
СЪВЕТ

SUPREME
BAR
COUNCIL

45
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Д. № 10/К.С.С. 6/06
Дата 27.07.2006

1 А, Tzar Kaloyan str., 1000 Sofia, Bulgaria
tel. +359 2 987 55 13, +359 2 987 58 59
fax +359 2 987 65 14
VASprotocol@bitex.com

Изх. № 258
Дата 27.07.06

В.З. № 6/2006 г.
Да се разясни
за всички съдии
07.08.2006.
[Signature]

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

на Висшия адвокатски съвет по искането на Върховния касационен съд за обявяване на противоконституционността на §6 от Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България /ДВ бр. 27/31.ІІІ.2006 г./, с който в чл. 129 се правят следните изменения: т.1: 1. създава се нова ал.4: "В случаите на ал.3, т.5 председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор се освобождават от президента на Република България по предложение на една четвърт от народните представители, прието с мнозинство две трети от народните представители. Президентът не може да откаже освобождаването при повторно направено предложение"; 2.: "Досегашните ал.4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6".

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В допълнението на Конституцията с §6, т.1 и т.2 от Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България от 31 март 2006 год., с което се създава нова ал.4 на чл. 129 е предвидено, че

"в случаите на чл.3, т.5 председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор се освобождават от президента на Републиката по предложение на една четвърт от народните представители, прието с мнозинство две трети от народните представители. Президентът не може да откаже освобождаването при повторно направено предложение.", като досегашните ал.4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

С решение №1 от 5 юни 2006г. Пленумът на Върховния касационен съд съгласно чл.150, ал.1 от Конституцията е решил да направи

на основание чл. 149, ал.1, т.2 във връзка с нарушения на чл. 153 и 158, т.3 от Конституцията искане за обявяване на противоконституционността на §6, т.1 и т.2 от Закона от 31 март 2006г. Според искането на Върховния касационен съд с направеното допълнение се променя формата на държавно управление, поради което Обикновеното народно събрание не е имало правомощието да приеме въпросната нова алинея на чл. 129 от Конституцията. При това е нарушен принципът на разделянето на властите и правовият характер на държавата.

I. Висшият адвокатски съвет смята, че искането на Върховния касационен съд е допустимо съгласно тълкуването, дадено в т.3 на решение №3 от 10 април по конституционно дело №22/2002г. Според него закон за изменение и допълнение на Конституцията, приет от Обикновено народно събрание подлежи на общо основание на контрол за конституционност.

II. Висшият адвокатски съвет намира, че искането на Върховния касационен съд е основателно, защото от една страна Обикновеното народно събрание няма компетентност да променя формата на държавно управление и на държавно устройство, и от друга страна с направеното със закона от 31 март 2006г. допълнение на конституционния текст се нарушава принципите на разделението на властите и независимостта на съдебната власт.

II.1. Народното събрание е висша държавна институция, което е прието с решение от 10 април на Конституционния съд /т.1/ Все със същото решение /т.2/ е прието, че се променя формата на държавното управление, а така също и на държавното устройство, когато се променят възложените от Конституцията на висшите институции и основните им органи дейности, и когато им се определят нови функции или се отнемат основни правомощия. Правомощията на народното събрание са изчерпателно определени в чл. 85 и 86 от Конституцията с уточнявания в последващи разпоредби все в глава III от Конституцията /чл. 86, 89, 90, 91, 91а/. В глава III от Конституцията не са предвидени абсолютно никакви правомощия на Народното събрание във връзка с съставянето и дейността на съдебната власт.

С новата ал. 4 на чл.129 се създава ново правомощие на Народното събрание, и то не във връзка с всички останали негови правомощия, и въобще с неговата предвидена в Конституцията дейност, а във връзка с устройството и органите на съдебната власт в глава VI "Съдебна власт". А съгласно чл. 158, т.3 от Конституцията според тълкуването, с конституционното решение от 10 април 2003г. т.2, ал.2, този въпрос – за освобождаване на тримата висши магистрати от президента на Републиката по предложение на Народното събрание, може да бъде решен единствено и само от Великото народно събрание. По

мнение на Висшия адвокатски съвет искането на Върховния касационен съд само на това основание е основателно.

II.2. Правомощията на Народното събрание са изчерпателно определени в разпоредбите на чл. 85 и 86 от Конституцията с уточнения в последващи разпоредби все в глава III "Народно събрание"/чл. 86, 89, 90, 91, 91a/. Съгласно чл. 62 от Конституцията Народното събрание осъществява законодателната власт и упражнява парламентарен контрол. Така съвсем общо определените функции на Народното събрание не дават възможност за обосноваване на правомощието за предложение за освобождаване на председателите на Върховния касационен и на Върховния административен съд и на главния прокурор. По отношение на тяхната дейност, както впрочем и по отношение на съдебната власт изобщо Народното събрание не може да упражнява контрол. Това би противоречало на прогласения от Конституцията /чл.117, ал.2, изр.1/ принцип на независимост на съдебната власт, който принцип произтича от принципа на разделението на властите /чл.8/, върху който е изградено държавното устройство на Република България. А прилагането на този принцип изключва всякакъв парламентарен контрол върху дейността на съдебната власт и на отделни нейни органи. А упражняването на правомощие за предложение за освобождаване на някои от тях може да бъде упражнено съвсем естествено след осъществяване, съответно издирване и доклад на парламентарната изпитателна комисия /чл.79,ал.3/, установила допуснати от председателите на върховните съдилища и от главния прокурор тежки нарушения или системно неизпълнение на техните служебни задължения, както и извършване на действия, с които са накърнили престижа на съдебната власт.

II.3. Все във връзка с задължителното спазване на принципите на разделение на властите и на независимостта на съдебната власт не може да се премълчи, че създаването на новата ал.4 на чл. 129 от Конституцията в крайна сметка висшите магистрати се поставят, ако не в подчинение, то в зависимост от политическата воля, политическите преценки на парламентарното мнозинство. А това в една правова държава е недопустимо. То несъмнено е и безпрецедент историческо и сравнителноправно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВАС:

/ТР.МАРКОВСКИ

